

VUURTORENWACHTER

Voor Charlie

Pas toen ze haar handen op het stuur legde, zag ze dat ze onder het bloed zaten. Haar handpalmen voelden plakkerig op het leer. Het kon haar niet schelen. Ze zette de auto in zijn achterruit en reed iets te fel de oprit bij de garage af. Ze kon het grind onder de banden horen wegspatten.

Ze hadden een lange rit voor de boeg. Ze wierp een blik op de achterbank. Sam lag onder het dekbed te slapen. Eigenlijk zou hij een gordel om moeten hebben, maar ze had het hart niet om hem wakker te maken. Ze moest maar voorzichtig rijden. In een reflex nam ze gas terug.

De zomernacht begon al lichter te worden. De donkere uren waren voorbij voordat ze goed en wel waren begonnen. Toch leek deze nacht eindeloos. Alles was in één klap anders geworden. Fredriks bruine ogen hadden star naar het plafond gestaard en ze had beseft dat ze niets meer kon doen. Ze was genoodzaakt zichzelf en Sam in veiligheid te brengen. Ze moest niet aan het bloed denken, en ook niet aan Fredrik.

Er was maar één plek waar ze naartoe kon vluchten.

Zes uur later waren ze er. Fjällbacka werd net wakker. Ze parkeerde de auto bij de Reddingsbrigade en vroeg zich af hoe ze alles mee moest krijgen. Sam was nog altijd diep in slaap. Ze pakte wat papieren zakdoekjes uit het dashboardkastje en veegde zo goed en zo kwaad als het ging haar handen af. Het was lastig het bloed eraf te krijgen. Toen tilde ze de koffers uit de achterbak en bracht ze zo snel ze kon naar Badholmen, waar de boot lag. Ze was bang dat Sam on-

dertussen wakker werd, maar ze had de auto afgesloten, zodat hij niet naar buiten kon klauteren en in het water kon vallen. Moeizaam zette ze de koffers in de boot en maakte de ketting los die moest voorkomen dat de boot werd gestolen. Daarna liep ze op een holletje terug naar de auto. Tot haar opluchting lag Sam nog altijd rustig te slapen. Ze tilde hem op en droeg hem met dekbed en al naar de boot. Ze probeerde naar haar voeten te kijken toen ze aan boord stapte en gleed gelukkig niet uit. Voorzichtig legde ze Sam op de bodem en draaide de startsleutel om. Al bij de eerste poging kwam de motor rochelend op gang. Het was lang geleden dat ze met de boot had gevaren, maar ze ging ervan uit dat het haar wel zou lukken. Ze voer achteruit van de ligplaats weg en stuurde naar de havenmond.

De zon scheen, maar gaf nog geen warmte. Ze voelde dat de spanning langzaam wegebde, dat de verschrikkingen van de nacht hun grip op haar verloren. Ze keek naar Sam. Wat als het gebeurde hem voor de rest van zijn leven had beschadigd? Een kind van vijf was kwetsbaar. Joost mocht weten wat er vanbinnen stuk was gegaan. Ze zou er alles aan doen om te zorgen dat het weer heelde. Ze zou het kwaad weggussen, net als wanneer hij met zijn fiets was gevallen en zijn knieën had geschaafd.

De route was vertrouwd. Ze kende elk eiland, elke scheer. Ze stuurde naar Väderöbod en kwam steeds dichterbij open zee. De golven werden hoger en de voorsteven kwam na elke top met een klap op het water terecht. Ze genoot van het zoute water dat in haar gezicht spatte en sloot heel even haar ogen. Toen ze ze weer opende, zag ze in de verte Gråskär liggen. Haar hart maakte een sprongetje. Dat deed het altijd als het eiland in zicht kwam, bij de aanblik van het kleine huis en de vuurtoren die zich wit en trots naar de blauwe lucht verhief. Ze was nog te ver weg om de kleur van het huis te kunnen zien, maar ze herinnerde zich de lichtgrijze tint en de witte hoeken. Ze herinnerde zich ook de roze stokrozen die in de luwte van een van de muren groeiden. Dit was haar toevluchtsoord, haar paradijs. Haar Gråskär.

De kerk van Fjällbacka was tot op de laatste rij gevuld en het koor stond vol bloemen. Kransen, boeketten en fraaie satijnen linten met een laatste groet.

Patrik kon het nauwelijks opbrengen om naar de witte kist te kijken die midden in de bloemenzee stond. Het was akelig stil in de grote stenen kerk. Bij de begrafenis van oude mensen was altijd een zeker geroezemoes te horen. De aanwezigen wisselden zinnen uit als 'Ze had zoveel pijn, dus het is waarschijnlijk een zegen', terwijl ze zich verheugden op de koffie na de plechtigheid. Vandaag werd er niet gepraat. Iedereen zweeg en zat met een zwaar hart en een gevoel van onrechtvaardigheid op zijn bank. Zo hoorde het niet te zijn.

Patrik schraapte zijn keel en keek naar het plafond om zijn tranen weg te knippen. Hij kneep in Erica's hand. Zijn pak jeukte en prikte, en hij trok aan de boord van zijn overhemd om wat meer lucht te krijgen. Hij had het gevoel dat hij stikte.

De klokken boven in de toren begonnen te luiden en het geluid weergalmden tussen de muren. Veel mensen schrokken op en keken naar de kist. Lena kwam uit de sacristie en liep naar het altaar. Lena had in deze kerk ook hun huwelijk voltrokken. Dat leek een andere tijd, een andere werkelijkheid. Toen was de sfeer luchtig, uitgelaten en licht geweest. Nu was Lena ernstig. Patrik probeerde de uitdrukking op haar gezicht te duiden. Vond zij ook dat dit verkeerd was? Of was ze ervan overtuigd dat alles met een reden gebeurde?

Weer kwamen er tranen en hij veegde ze met de rug van zijn hand weg. Onopvallend reikte Erica hem een zakdoek aan. Nadat de laatste tonen van het orgel hadden weerklonken, was het een paar tellen stil voordat Lena het woord nam. Haar stem trilde aanvankelijk licht, maar werd toen vaster.

'Het leven kan in één enkel moment veranderen. Maar God is met ons, ook vandaag.'

Patrik zag dat haar mond bewoog, maar luisterde niet langer. Hij wilde het niet horen. Uiteindelijk was het beetje kindergeloof dat hem zijn hele leven had vergezeld verdwenen. Het gebeurde had geen enkele zin. Opnieuw kneep hij in Erica's hand.

'Ik kan jullie met gepaste trots melden dat we precies op schema liggen. Over twee weken wordt het badhotel in Fjällbacka statig ingewijd.'

Erling W. Larson rekte zich uit en liet zijn blik over de leden van

het gemeentebestuur glijden alsof hij een applaus verwachtte. Hij moest genoeg nemen met een aantal goedkeurende knikjes.

‘Dit is een triomf voor onze regio,’ lichtte hij toe. ‘Een volledige renovatie van een gebouw dat we welhaast een parel kunnen noemen. Bovendien hebben we nu een modern, concurrerend kuurcentrum te bieden. Of een spa, zoals het zo mooi heet.’ Hij maakte aanhalingstekens in de lucht. ‘Nu moeten alleen nog de laatste puntjes op de i worden gezet. We willen het centrum door een paar gezelschappen laten testen en natuurlijk moet alles voor het grandioze openingsfeest piekfijn in orde zijn.’

‘Dat klinkt geweldig. Ik heb alleen een paar vragen.’ Mats Sverin, die sinds een paar maanden hoofd Financiën bij de gemeente was, wuifde met zijn pen om Erlings aandacht te trekken.

Maar Erling deed alsof hij niets merkte. Hij verafschuwde alles wat met administratie en financiële verantwoording te maken had en verklaarde de vergadering snel voor gesloten, waarna hij zich terugtrok in zijn ruime werkkamer.

Na het mislukken van de realitysoap *Fucking Tanum* had niemand verwacht dat hij overeind zou krabbelen, maar hij was terug, nu met een nog omvangrijker project. Zelf had hij nooit getwijfeld, zelfs niet toen de kritiek op zijn hevigst was. Hij was een geboren winnaar.

Natuurlijk was het gebeurde hem niet in de koude kleren gaan zitten, en daarom was hij naar het kuurcentrum Ljuset in de provincie Dalarna gegaan om uit te rusten. Dat bleek een schot in de roos te zijn geweest, want als hij dat niet had gedaan, had hij Vivianne nooit leren kennen. Zijn ontmoeting met haar had een keerpunt betekend, zowel beroepsmatig als privé. Geen enkele vrouw had hem ooit zo weten te boeien, en wat hij nu verwezenlijkte, was haar visie.

Hij kon de verleiding om de hoorn op te pakken en haar te bellen niet weerstaan. Het was al de vierde keer vandaag, maar bij het horen van haar stem voelde hij het in zijn hele lichaam tintelen. Hij hield zijn adem in terwijl de telefoon overging.

‘Hoi lieveling,’ zei hij toen ze had opgenomen. ‘Ik wil alleen maar even weten hoe het met je gaat.’

‘Erling,’ zei ze op haar speciale toon, waardoor hij zich net een verliefde tiener voelde. ‘Met mij gaat het nog even goed als toen je een uur geleden belde.’

‘Fijn,’ zei hij en hij grijnsde schaapachtig. ‘Ik wilde het alleen even zeker weten.’

‘Dat weet ik, en dat vind ik ook heel lief van je. Maar er moet voor de opening nog een heleboel gebeuren en je wilt toch niet dat ik ’s avonds doorwerk?’

‘Absoluut niet, schat.’

Hij besloot haar niet meer te storen. De avonden waren heilig.

‘Ga maar gauw verder, dan doe ik dat ook.’ Hij kuste een paar keer in de hoorn voordat hij ophing. Vervolgens leunde hij achterover, legde zijn handen achter zijn hoofd en droomde over de geneugten die de avond zou brengen.

Het rook bedompt in het huis. Annie zette alle deuren en ramen open en liet de frisse wind door de kamers waaien. Door de tocht dreigde er een vaas om te vallen, maar die kon ze nog net op tijd pakken.

Sam lag in het kamertje naast de keuken. Hoewel het haar kamer was geweest, hadden ze het door de jaren heen nooit anders genoemd dan de logeerkamer. Haar ouders hadden boven geslapen. Ze keek naar Sam, sloeg een sjaal om haar schouders en pakte de grote, roestige sleutel die altijd aan een spijker bij de buitendeur hing. Vervolgens liep ze de klippen op. De wind woei dwars door haar kleren heen en met haar rug naar het huis keek ze naar de horizon. De vuurtoren was het enige andere gebouw op het eiland. Het boothuis bij de steiger was zo klein dat het niet echt meetelde.

Ze liep naar de vuurtoren. Gunnar had het slot kennelijk gesmeerd, want de sleutel draaide verbazingwekkend makkelijk rond. De deur piepte toen ze hem opende. Daarachter begonnen vrijwel meteen de treden en ze hield zich vast aan de leuning terwijl ze via de smalle, steile trap naar boven klom.

Het uitzicht was eindeloos mooi, dat had ze altijd gevonden. Aan de ene kant zag je alleen zee en horizon, aan de andere kant spreidde de scherenkust zich uit met haar grote en kleine eilanden, klippen en scheren. De vuurtoren werd al jaren niet meer gebruikt. Tegenwoordig stond hij op het eiland als een monument voor vervlogen tijden. De lamp was gedoofd en onder invloed van het zoute water en de

wind waren de platen en de bouten langzaam gaan roesten. Als kind had ze het heerlijk gevonden hierboven te spelen. Het was er heel klein, als een speelhuisje hoog boven de grond. Er was alleen ruimte voor een bed, waarop de vuurtorenwachters tijdens hun lange diensten hadden kunnen uitrusten, en een stoel, waarop ze hadden kunnen zitten als ze over het vaarwater uitkeken.

Ze ging op het bed liggen. De spreid rook muf, maar de geluiden om haar heen waren nog net als vroeger. Het gekrijs van meeuwen, de golven die tegen de klippen sloegen, het piepen en kreunen van de vuurtoren zelf. Toen was alles zo simpel geweest. Haar ouders waren bang geweest dat ze zich als enig kind op het eiland zou vervelen. Ze hadden zich onnodig zorgen gemaakt. Ze had het hier heerlijk gevonden. En ze was niet alleen geweest. Maar dat had ze hun niet kunnen uitleggen.

Mats Sverin zuchtte en verplaatste de papieren op zijn bureau. Vandaag was zo'n dag dat hij aldoor aan haar moest denken. Allerlei vragen tolden door zijn hoofd. Op dit soort dagen kwam er niet veel uit zijn handen, maar ze deden zich steeds minder vaak voor. Hij begon haar los te laten. Dat wilde hij in elk geval geloven. De waarheid was waarschijnlijk dat hij daar nooit helemaal in zou slagen. Hij zag haar gezicht nog altijd heel duidelijk voor zich en in zekere zin was hij daar dankbaar voor. Tegelijk wilde hij dat het beeld zou vervagen, wazig zou worden.

Hij probeerde zich weer op zijn werk te concentreren. Op goede dagen kon hij er echt van genieten. Het was een uitdaging om je in de financiën van een gemeente te verdiepen, waar voortdurend afwegingen moesten worden gemaakt tussen wat politiek gewenst en economisch verantwoord was. Sinds hij hier werkte, had hij natuurlijk veel tijd in Project Badis gestoken. Hij was blij dat het oude badhotel eindelijk was gerestaureerd. Elke keer dat hij langs het ooit zo fraaie gebouw was gekomen, had hij het, net als het merendeel van de inwoners van Fjällbacka – zowel de mensen die er nog woonden als degenen die waren vertrokken –, betreurd dat het zo in verval was geraakt. Nu was het pand in oude glorie hersteld.

Hopelijk had Erling gelijk met zijn bombastische toezeggingen

en werd het een enorm succes. Maar Mats had zo zijn bedenkingen. De verbouwing had al ontzettend veel geld gekost en het ingediende bedrijfsplan was gebaseerd op veel te positieve berekeningen. Hij had diverse keren geprobeerd zijn mening naar voren te brengen, maar nooit enige respons gekregen. Hoewel hij de financiële gegevens herhaaldelijk had doorgenomen en alleen had kunnen constateren dat de kosten enorm waren opgelopen, had hij nog steeds het ongemakkelijke gevoel dat er iets niet klopte.

Hij keek op zijn horloge en zag dat het lunchtijd was. Het was lang geleden dat hij echt trek had gehad, maar hij wist dat hij iets moest eten. Vandaag was het donderdag en dat betekende pannenkoeken en erwtensoep in restaurant Källaren. Een kleine maaltijd zou er toch in moeten gaan.

Alleen de naaste familie zou aanwezig zijn bij de teraardebestelling. De rest ging stilletjes de andere kant op, naar het centrum van het dorp. Erica greep Patriks hand stevig vast. Ze liepen vlak achter de kist en ze had het gevoel dat elke stap haar recht in haar hart stak. Ze had geprobeerd Anna ervan te overtuigen dat ze zich hier niet aan moest blootstellen, maar haar zus had erop gestaan dat het een echte begrafenis werd. Door die wens was ze tijdelijk uit haar apathie ontwaakt, dus Erica had haar pogingen om Anna op andere gedachten te brengen gestaakt en haar met de noodzakelijke voorbereidingen geholpen, zodat Anna en Dan hun zoon konden begraven.

Op één punt had Erica haar zus echter niet haar zin gegeven. Anna had gewild dat alle kinderen erbij zouden zijn, maar Erica had besloten dat de jongste thuis moesten blijven. Alleen de twee oudsten, Dans dochters Belinda en Malin, waren aanwezig. Patriks moeder, Kristina, paste op Lisen, Adrian, Emma en Maja. En natuurlijk op de tweeling. Erica was bang geweest dat het te druk zou zijn voor Kristina, maar haar schoonmoeder had haar rustig verzekerd dat ze de kinderen de twee uur dat de begrafenis duurde wel in leven kon houden.

Erica's hart bloedde toen ze naar Anna's vrijwel kale hoofd keek. De artsen hadden al haar haar weggeschoren, zodat ze een gat in haar schedel konden boren om de druk te verminderen die zich had opge-

bouwd en tot permanent letsel dreigde te leiden als er niets aan werd gedaan. Nu groeide er weer wat donzig haar, maar het was donkerder dan vroeger.

In tegenstelling tot Anna, en de vrouw in de andere auto, die bij de botsing op slag dood was geweest, was Erica er wonderlijk goed van afgekomen. Ze had een flinke hersenschudding en een paar gebroken ribben gehad. Haar twee kinderen waren weliswaar nog klein geweest toen ze via een acute keizersnee ter wereld werden gebracht, maar ze waren sterk en gezond, en hadden na twee maanden het ziekenhuis mogen verlaten.

Erica barstte bijna in tranen uit toen ze van het donzige hoofd van haar zus naar de kleine witte kist keek. Behalve dat Anna ernstig schedelletsel had opgelopen, had ze ook haar bekkenbeen gebroken. Zij had eveneens een acute keizersnee gehad, maar het letsel van het kind was zo ernstig geweest dat de artsen hun weinig hoop hadden kunnen geven. En toen het kleine jongetje een week oud was, was hij opgehouden met ademen.

De begrafenis had op zich laten wachten, omdat Anna in het ziekenhuis had moeten blijven. Maar gisteren had ze naar huis gemoegen. En vandaag werd haar zoon begraven, een zoon die een leven vol liefde zou hebben gekregen. Erica zag dat Dan zijn hand op Anna's schouder legde toen hij haar rolstoel voorzichtig naast het graf zette. Anna schudde zijn hand weg. Zo ging het steeds sinds het ongeluk. Het was alsof haar pijn zo groot was dat ze die met niemand kon delen. Dan had er wel behoefte aan om zijn verdriet te uiten, maar hij wilde dat niet bij iedereen doen. Patrik en Erica hadden geprobeerd met hem te praten en iedereen in zijn omgeving had gedaan wat hij kon. Dan wilde zijn pijn echter alleen met Anna delen. En zij kon dat niet.

Erica begreep Anna's reactie wel. Ze kende haar zus goed en wist wat ze allemaal had meegemaakt. Het leven was hard geweest voor Anna, en dit dreigde haar ten slotte helemaal te gronde te richten. Maar hoewel Erica haar zus begreep, had ze het toch liever anders gezien. Anna had Dan nu meer dan ooit nodig, en Dan haar ook. Nu stonden ze als twee vreemden naast elkaar terwijl de kleine kist langzaam in de aarde zakte.

Erica boog zich naar voren en legde haar hand op Anna's schouder. Die mocht blijven liggen.

Met rusteloze energie begon Annie schoon te maken en te wassen. Het was goed dat ze had gelucht, maar de bedompte geur was toch in de gordijnen en het beddengoed blijven zitten. Ze gooide alles in een grote wasmand, die ze meenam naar de steiger. Uitgerust met een beetje wasmiddel en het oude wasbord dat ze al zo lang ze zich kon herinneren hadden, stroopte ze haar mouwen op en begon aan de zware klus om alles met de hand te wassen. Tussendoor wierp ze af en toe een blik op het huis om zich ervan te vergewissen dat Sam niet wakker was geworden en naar buiten was gehold. Maar hij sliep ongebruikelijk lang. Misschien was het een soort shockreactie en dan was het ongetwijfeld goed dat hij veel sliep. Nog een uurtje, besloot ze, daarna zou ze hem wakker maken en hem wat te eten geven.

Opeens beseft Annie dat er waarschijnlijk niet veel eetbaars in huis was. Ze hing alle was buiten te drogen en liep vervolgens naar binnen om in de kasten te kijken. Ze vond alleen een blik tomatensoep van Campbell en een blik knakworstjes van Bullens. Naar de houdbaarheidsdatum durfde ze niet te kijken. Maar dit soort dingen moest eeuwig goed blijven en Sam en zij zouden zich er vandaag wel mee redden.

Ze had geen zin om naar het dorp te gaan. Hier was ze veilig. Ze wilde geen mensen ontmoeten, ze wilde met rust worden gelaten. Met het blik soep in haar hand dacht Annie een tijdje na. Er was maar één oplossing. Ze moest Gunnar bellen. Hij had na de dood van haar ouders voor het huis gezorgd en ze zou hem waarschijnlijk wel om hulp kunnen vragen. De vaste telefoon deed het niet langer, maar met haar mobiel had ze goed bereik en ze toetste het nummer in.

‘Sverin.’

De naam riep zoveel herinneringen op dat Annie opveerde. Het duurde een paar tellen voordat ze zich voldoende had vermand om te kunnen praten.

‘Hallo? Is daar iemand?’

‘Hallo. Met Annie.’

‘Annie!’ riep Signe Sverin uit.